

historikere nok finde bogen svært læselig. Fagjargonen bliver ikke lettere forståelig af at blive oversat til engelsk. Vi gammeldags humanister forskrækkes over matematiseringen af arkæologien, der gives ikke ved dørene. 6 artikler er præget af matematik, 2 af dem er direkte EDB-baseret, skildrer EDB-programmer. Statistik spiller en fremtrædende rolle i de 4 andre, hvoraf de to fortsætter i Randsborgs fodspor, den tredje er præget af økologisk orientering. Den fjerde plus et norsk bidrag trækker på nyere økonomiske forskningsteorier. De ikke-matematiske artikler er præget af linguistisk kommunikationsteori, økologi og ethnoarkæologi, en amerikansk nyskabelse.

Alle bidrag har det til fælles, at de er præget af andre videnskabers teorier. Det er ikke specielt for nyere skandinavisk arkæologi, men er et universelt fænomen. Bogen er således mere et ekko af tendenser fremfor alt fra den angelsaksiske arkæologi end selvstændige skandinaviske signaler. Man kan glædes eller græde over denne åbenhed eller kapitulation over for andre videnskabers bedre udviklede teori, situationen afspejler arkæologiens mangel på samme. Fænomenet førte i USA og England til en krise, der officielt i 1968 førte til den »ny arkæologi«. Den er kommet for at blive, tror jeg, men jeg er i tvivl om, hvorvidt denne bog repræsenterer tidens tendenser i nordisk arkæologi troværdigt; jeg tror de er betydeligt mere alsidige. Kommende bind i serien vil nok vise det.

Henrik Thrane

R. J. Hopper, Trade and Industry in Classical Greece. London, Thames and Hudson 1979. 240 s. £ 12.

Kombinationen af titel og forfatternavn sikrer på forhånd denne bog en stor læserskare. Tidsrammen er den klassiske, men der er et fyldigt indledende afsnit om præklassisk tid og et efterhæng med udblik til det hellenistiske. Hovedvægten ligger naturligt på Athen. Kapiteloverskrifterne opfylder forventningerne til en længe savnet grundbog om handel og håndværk, men bogens brugsværdi forringes, fordi forf. kun i ringe grad tager hensyn til de sidste års forskning på området. Forf. er af Rostovzeffs skole, og hans manglende interesse for det mere teoretiske plan viser sig blandt andet i, at diskussionen mellem primitivister og modernister henvises til en noget afstandtagende note til kapitel iv (s. 216 note 54). Her placeres Hasebroek overraskende som manden i midten med de fornuftige synspunkter, mens Moses Finleys approach (den fra 1962) betegnes som temmelig anderledes og ikke særlig inspireret, hvad græsk oldtid angår. På det mere jordnære plan savnes hensyntagen til f. eks. Philippe Gauthier, Diederick Behrend, Austin og Vidal-Naquet og Isager & Hansen. Det resulterer blandt andet i utidssvarende behandling af det i bogen nødvendigvis centrale emne søhandel.

Det er det epigrafiske og det ikke-skriftlige kildemateriale, der især har forf.s bevågenhed, og hans principper for brugen af samme er efterlevelselsværdige (s. 14-17). Forf. har skrevet flere, gode artikler om minedrift, hvad der kommer kapitlet *Mining* (ix) til gode. Også kapitlet *Land, Agriculture and Other Cultivation* (viii) er velskrevet og spændende sat op, mens kapitlet *The Import Trade - Principally Corn* (iii) kan fremhæves for dets oplysende værdi. Forf. har en letflydende stil og gør meget for at læseren skal se tingene for sig ved stadig at sammenligne med nutidige forhold i Middelhavsområdet. Bogen er et stærkt personligt bidrag til oldtidshistorien, men ikke, som man kunne have håbet, også en bog, der fører læseren a jour.

Signe Isager